

אֵלֶּזְנֹת

לְשִׁמְנוֹ עֶבֶת

פְּרֹשֶׁת דְּבָרִים

הס"ד, אֵלֶּיִן קא"ח

בין פֶּאָרן וּבִין תּפֵּל וּלְבָן וְחִצְרַת וְדִי זְהָב, שְׁבִפְסוּק זֶה לְמַד מְשֵׁה רַבְּנוּ לְכָלל יִשְׂרָאֵל תְּשַׁעַה מְדוּת שֶׁל כְּלָלוּת יִרְאַת ה' וּמְדוּת הֶגְוֹנוֹת הַצְּרִיכִין לְהִלְכִים בְּתוֹרַת ה', וּפְרִט רַבְּנוּ אֶת הַמְדוּת שְׁלִמְדָם מְשֵׁה רַבְּנוּ ע"ה, אַחַת לְאַחַת, וּבַמְדָּה הַשִּׁישִׁית כְּתַב כָּהֵן: מֵאִמֵּר הַחֲסִידִים זֶה לְשׁוֹנָם: הַפְּרוּשׁ, צִהְלָתוֹ בְּפָנָיו וְדֹאגְתוֹ בְּלִבּוֹ, וְהוּא מֵה שְׁרַמְזוּ בְּאוֹמְרוֹ 'בֵּין פֶּאָרן וּבֵין תּפֵּל'. כִּנְגֵד צִהְלָתוֹ בְּפָנָיו, אָמַר 'בֵּין פֶּאָרן', לְשׁוֹן פֶּאָר - שֶׁהַפֶּאָר וְהַשְׁמִיחָה יֵהִיו שְׁרוּיִם עַל פָּנָיו, הַפֶּךָ עֲצָבוֹן שֶׁהוּא גוֹרֵם לְפָנָים רְעוּת וְזוֹעֵפוֹת, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ בְּמִצְוֹדוֹת אֶת הַכְּתוּב בְּנִחְמָה (ב ב) 'מְדוּעַ פָּנֶיךָ רְעִים', כִּי בְּעֵבּוֹר הַעֲצָבוֹן נִשְׁתַּנָּה מְאוֹר פָּנָיו לְרַע. וְכִנְגֵד עֲצָבוֹן הַלֵּב אָמַר 'וּבֵין תּפֵּל', מְלִשׁוֹן תּפֵּל, שֶׁפְּרוּשׁוֹ בְּלִי טַעַם (רֵאָה אִיּוֹב ו' ו'), שֶׁלֹּא יִגְבֶּה לִבּוֹ בְּמַעֲשָׂיו וְיִהְיֶה לִבּוֹ עָרֵב עֲלָיו, וְלֹא יַחֻשׁ כְּאִלוֹ מַעֲשָׂיו רְאוּיִים בְּהַחֲלֵט, וְיִהְיֶה לִבּוֹ בְּמַתִּיקוֹת, אֲלֵא יֵהֵא לִבּוֹ תּפֵּל וְיַעֲצֵב אֶל לִבּוֹ מִפְּחַד שְׂמָא עֵבֶר אֶת פִּי ה' בְּלֹא יְדִיעָה וּבִשְׂגָגָה בְּעִבְרוֹת גְּדוּלוֹת אוֹ בְּקִטְנוֹת, אוֹ שְׂמָא מַעֲט בְּעִבּוּדָה לְפָנָיו ה' מִמֵּה שְׂצָרִיךְ עֲשׂוֹת, וְיִרְאֶה לְהַטִּיב מַעֲשָׂיו.

רק יהודי יכול להגיע לדרגה כזאת
הגה"צ רבי גד'ל אייזנר זצ"ל עבר את השואה וסבל סבל רב ועם כל זאת תמיד ראוהו עם חיוך על הפנים, ותמיד היה בשמחה אפילו בעמק הבכא.

וכך מספר רבי יוסף דו' לובסקי שהיה תלמידו עוד לפני השואה: בהגיענו לשערי בוכנוולד תשושים ועיפים סובלים ומרוטים כבר היה סוף המלחמה, היה זה לילה אפל ופתאום נרעשתי בפגשי בדמותו של מורי ורבי ר' גד'ל שזה עתה הגיע. ר' גד'ל הפירני והושיט לי את ידו הכחושה, ובאלם ללא קול עמדתני לפניו לרגעים אחדים וצעקתי, רבי במה אפשר להתחזק בשעה זו? - הוא פנה עמי לצדדים ושלף מנעלו את ספר חובת הלבבות, פתח בשער אהבת ה' (פרק א) והגיש למראה עיני את המובא שם: 'על אחד מן החסידים שהיה קם בלילה ואומר, אלקי הרעבתני, וערום עזבתני, ובמחשכי לילה הושבתני, ועוף וגדלך הורתני, ואם תשרפני באש לא אוסיף כי אם לאהבה אותך ולשמחה בך'. קראתי את הכתוב, והוא הביט עלי ברחמים, בטא את המלים בקול 'הרעבתני, ערום עזבתני, תשרפני', מה אומר החסיד בעת כזאת? 'לא אוסיף כי אם לאהבה אותך בשמחה רבה', לזה רק יהודי יכול להגיע לדרגה כזאת, 'משכני אחריך נרוצה' באהבה ובשמחת לב אמתית. נאה דרש ונאה מקיים (עזרי מעם ה' ח"ג פ' צו).

עקר עבודת השם היא בשמחה
וכבר נודעו לכל דברי רבנו האריז"ל ורבנו הבעש"ט על הפסוק (דברים כח מז) 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל', שעקר עבודת השם היא בשמחה, כמו שנאמר (תהלים ק ב) 'עבדו את ה' בשמחה', ועל דבר זה מתאוננת התורה ביותר. אמר מעתה, כי בבאור מאמר החסידים 'הפּרוּשׁ צִהְלָתוֹ בְּפָנָיו וְדֹאגְתוֹ בְּלִבּוֹ', בעל כרחו לפרש שאין הפונה שישים פניו כאלו הם צוהלים ובאמת בפנימיותו לא יהיה אלא עצב, אלא באור הדבר כי מתוך המרירות שיהיה בו בפנימיות הלב, דייקא מתוך הצער על הרחוק

הפּרוּשׁ - צִהְלָתוֹ בְּפָנָיו וְדֹאגְתוֹ בְּלִבּוֹ
וזהו שלמדנו רבנו האור החיים הקדוש בפרושו בדרך רמז את הפסוק הפותח את פרשת השבוע (דברים א א): 'אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף

שִׁיחָה לֹא בַחֲנִינָה צָהֳלָה בְּפָנָיו.

אֵין לְאָדָם לְשִׁמּוֹחַ אֲלָא כְּשִׁישְׁמֹר אֶת כָּל מִצְוֹת ה'

וּכְדָרָךְ שִׁכְתָּב רַבְּנֵי הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ בְּפָרְשַׁת עֵקֶב (דְּבָרִים ז יב): וְהִנֵּה אֲדוֹן הַנְּבִיאִים בָּא בְנֵעָם דְּבָרָיו לְהַעֲרִי בְּמוֹסַר נְעִים, כִּי אֵין לְאָדָם לְשִׁמּוֹחַ אֲלָא כְּשִׁישְׁמֹר לְעִשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה ה' לְעִשׂוֹת, אֲזִי יִשְׂמַח לְבוֹ וַיִּגַּל כְּבוֹדוֹ. אֲבָל כָּל עוֹד שִׁיחֹשׁ שְׁחָסַר אַחַת מִכָּל מִצְוֹת ה', בֵּין מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה בֵּין מִצְוֹת עֲשֵׂה, עָלָיו אָמַר שְׁלֹמֹה (קְהֵלֶת ב ב) 'וּלְשִׁמְחָה מִה זֶה עוֹשֶׂה'. וְהוּא אֹמְרוֹ 'וְהִיחָה' - שְׂמִיחָה תִּהְיֶה לָךְ 'עֵקֶב תִּשְׁמַעוּן', פְּרוּשׁ 'עֵקֶב' הוּא סוּף וְתַכְלִית, כְּדָרָךְ שִׁמְצִינוּ שִׁישְׁתַּמְשׁוּ חוֹ"ל בְּלִשׁוֹן זֶה בְּלִשׁוֹן הַמְּשֻׁנָה (סוּטָה מ"ט): בְּעֵקֶבּוֹת מְשִׁיחָא וְכוּ', כִּי בְּגִמְרָא זְמַן בִּיאָתוֹ יִקְרָא עֵקֶבּוֹת, כְּמוֹ כֵּן אָמַר 'עֵקֶב תִּשְׁמַעוּן אֶת הַמְּשַׁפְּטִים וְשִׁמְרָתֶם וְעִשִׂיתֶם' אֲזִי הוּא זְמַן הַשְׂמִיחָה, וְכָל שְׂלָא הִגִּיעַ לְזֶה אֵין לוֹ מְקוֹם לְשִׁמּוֹחַ, וְכַמְּאִמַר חֲסִידֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהַפְּרוּשׁ אָבְלוּ בְּלָבוֹ וְצָהֳלָתוֹ בְּפָנָיו, כִּי אֵין נִכּוֹן לְשִׁמּוֹחַ מִי שֶׁהוּא עֵתִיד לַעֲמוֹד בְּבוּשָׁה וְכַלְמָה לְפָנָיו מְלַךְ הַגְּדוֹל, וְאֵין צָרִיךְ לֹמַר מִי שִׁמְחִיב רָאשׁוֹ לְמַלְךְ.

'צָהֳלָתוֹ בְּפָנָיו' עַל מַה שִׁזְכָּה כְּבַר לְקִיָּם

וּמִדְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים לְמַדְּנֵנו עוֹד, כִּי בְּאֵמַת אַחַר שִׁזְכָּה לְקִיָּם אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן שְׂמִיָּם, בּוֹדָאֵי יֵשׁ לוֹ לְשִׁמּוֹחַ, אֲלָא שְׁלִפֵּי שְׁכָל אֶחָד יְכוֹל לְהוֹסִיף עוֹד כַּח וְחִיל בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת, נִמְצָא שְׁעֵדִין לֹא הַשְּׁלִיָּם תַּכְלִיתוֹ, אִם כֵּן, כְּנֶגֶד מַה שֶּׁטָּרַם הַשְּׁלִיָּם עַל זֶה יִהְיֶה 'אָבְלוּ בְּלָבוֹ', אֲךָ כְּנֶגֶד מַה שֶּׁכָּבַר זָכָה לְקִיָּם, בּוֹדָאֵי תִּהְיֶה 'צָהֳלָתוֹ בְּפָנָיו'.

(מֵתוֹךְ הַסֵּפֶר סִפִּיר וִיהִלּוּם לַהֲרַב הַגְּאוּן רַבִּי מִנְחֵם מִנְדֵּל פּוֹמֵרְנֵץ שְׁלִיט"א)

וְהַתְּשׁוּקָה הָעֲצוּמָה לְקַרְבַּת אֱלֹקִים, מִזֶּה יָבֵא לִידֵי כָךְ שֶׁתִּהְיֶה צָהֳלָתוֹ בְּפָנָיו, הֵינּוּ שִׁיחֵיו פָּנָיו בְּבַחֲנִינָה פָּאָר, שְׁפָנָיו יֵאִירוּ בְּשִׁמְחָה הָעֲצוּמָה שִׁישׁ לוֹ בְּעִבּוּדַת ה'.

יֵשׁ לְאָדָם לְשִׁמּוֹחַ שְׂאִין לוֹ יִרְאֶה אַחֲרַת זוֹלַת יִרְאֵת שְׂמִיָּם

וְעוֹד יִתְבָּאָר עַל פִּי מַה שֶּׁשְּׁמַעְתִּי מִפִּי כ"ק מָרָן אֲדַמּוּ"ר רַבִּי דּוֹד חַי אַבִּיחֶצִירָא שְׁלִיט"א, מַה שֶּׁאָמַר בְּשֵׁם אָבִיו הַרְה"ק רַבִּי מֵאִיר זִיע"א, לְפָרֵשׁ אֶת הַפְּתוּב (תְּהִלִּים ב יא) 'עֲבָדוּ אֶת ה' בִּירְאָה וְגִילוֹ בְּרַעְדָּה', וְהַתְּמִיחָה יְדוּעָה אֵיךְ אֲפָשָׁר שִׁיחֵיָה 'גִּילָה' אִם הוּא 'בְּרַעְדָּה', אִם יֵשׁ בַּחֲנִינָה גִילָה הֲלֹא אֵין בַּחֲנִינָה רַעְדָּה, וְכַקְּשִׁית הַגְּמָרָא (בְּרַכּוֹת ל:) מֵאִי 'וְגִילוֹ בְּרַעְדָּה'.

וְהִי מְפָרֵשׁ וְאוֹמַר, כִּי הֵנָּה יֵשׁ כְּמַה מִינֵי יִרְאָה (רִאֵה אֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרֵאשִׁית א א עַל הַפְּסוּק 'אֶת הַשְּׂמִיָּם וְאֶת הָאֶרֶץ'), אֲמַנָּם מִי שִׁישׁ לוֹ יִרְאֵת שְׂמִיָּם אֲמַתִּית, אֲזִי הוּא צָרִיךְ לְשִׁמּוֹחַ כָּל כָּךְ שְׁכָל הַפְּחַד שִׁישׁ לוֹ הוּא רַק מִהַקְּב"ה, וְעַל זֶה נֵאֱמַר 'וְגִילוֹ בְּרַעְדָּה', שִׁישׁ לוֹ לְשִׁמּוֹחַ שְׂאִין לוֹ יִרְאֵה אַחֲרַת זוֹלַת יִרְאֵת שְׂמִיָּם. וְסִיָּם בְּזֶה כִּי עִמָּךְ עִמָּךְ הוּא.

כְּשֶׁאָדָם מִצַּר בְּצַעַר הַשְּׂכִינָה מֵתַגְּלָה אֲצֻלוֹ בַּחֲנִינָה שֶׁל שְׂמִיחָה

וְעַל דָּרָךְ זֶה אֲפָשָׁר שֶׁצָּהֳלָתוֹ בְּפָנָיו גַּם הִיא בְּגִלְל שֶׁ'אָבְלוּ בְּלָבוֹ', כְּלוֹמַר, בְּגִלְל שֶׁהוּא מִצַּר בְּצַעַר הַשְּׂכִינָה, עַל זֶה יִהְיֶה צָהֳלָתוֹ בְּפָנָיו, וְאֵין הַפְּנֹנָה בְּפָנָיו חִיצוֹנִיּוֹת, אֲלָא בְּבַחֲנִינָת הַפָּנִים, הֵינּוּ בְּמִקּוֹם שִׁישׁ בּוֹ גְלוּי, שֶׁמֵתַגְּלָה אֲצֻלוֹ בַּחֲנִינָה שֶׁל שְׂמִיחָה, כִּי אֵין לוֹ לְאָדָם לְשִׁמּוֹחַ אֲלָא בְּשִׁמְחָה שֶׁל מִצְוָה, וּבִהְיוֹתוֹ דְּבוּק בְּאֱלֹהִים חַיִּים, שִׁזְכָּה וּמִצַּר בְּצַעַר הַשְּׂכִינָה וּמִקְרָם תּוֹרָה וּמִצְוֹת וְעוֹשֶׂה וּמַעֲשֶׂה לְאוֹקְמֵי שְׂכִינְתָא מַעֲפָרָא, בְּזֶה זֹכָה

הַפּוֹתְרִים נִכְוֵנָה יִכְנָסוּ לְהַגְרָלָה אִי"ה עַל סִידוֹר מַתִּיבְתָא מִנְחָה מַעֲרִיב בְּהוּצַת "עוֹז וְהַדְר".
אֶת הַפְּתָרוֹנוֹת יֵשׁ לְשַׁלּוֹחַ אֵלֵינוּ עַד לְיוֹם שְׁנֵי לַמְּסַפֵּר פֶּקֶס: 077-470-26-81
או לְמֵייל: magdenot@gmail.com
נֹא לְכַתּוֹב שֵׁם, כְּתוּבַת מְדוּיֶקֶת וְטִלְפוּן.
בְּרֵאשׁ הַדָּף לְצִיין "עֲבוֹר חִידוֹן לְנוֹעַר".

חִידוֹן אֲלֵ? נוֹשָׂא פְּרָסִים מִי מְזַכֵּר בְּפָרְשָׁה זֹו בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה מֵאֲז פָּרְשַׁת וַיִּשְׁלַח?

פְּתָרוֹן הַחִידָה וְכֵן שֵׁם הַזּוֹכָה, יִפּוֹרְסֵמוּ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים

- פְּתָרוֹן הַחִידָה - פְּרֵשֶׁת בְּמַדְבַּר: ש. מִיָּהִם שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים שֶׁפְּטִירְתֶם מוֹזְכָר בְּפָרְשָׁה זֹו? ת. בְּפָרְשָׁה זֹו מוֹזְכָרְת מִיתְתֶם שֶׁל נָדָב וְאֲבִיהוּא (בְּמַדְבַּר ג ד).
- שֵׁם הַזּוֹכָה בְּסִידוֹר מַתִּיבְתָא מִנְחָה מַעֲרִיב בְּהוּצַת "עוֹז וְהַדְר": פְּרֵשֶׁת בְּמַדְבַּר: ה' שְׁלֹמֹה זִלְמָן אֱלִיאֵם מַחִיפָה.

שוֹבֵי הַיָּר